

сферою, також техніки роботи з жіночністю та сексуальністю, зі стосунками (дитячо-батьківськими, сімейними, парними), техніки групової арт-терапії. Більшість батьків самі є жертвами військових дій і потребують кваліфікованої психологічної допомоги [1, с. 31].

Творчість спонукає не тільки до відбиття у свідомості людини навколишньої дійсності, але і надає можливості її трансформації. Арт-терапія є потужним напрямом психологічної допомоги особистості, це невербальна форма роботи, яка не має обмежень у використанні. Н. В. Маркова вказує на те, що невербальні засоби часто є єдино можливими для вираження і прояснення травмуючого емоційного стану [1, с. 31]. А лікувально-корекційні ефекти арт-терапії можуть проявлятися завдяки образотворчій діяльності навіть при відсутності подальшої вербалізації переживань, що пов'язано з дією цілого ряду терапевтичних чинників і механізмів (релаксація, катарсис, розвиток навичок самоорганізації та прийняття рішень, переживання інсайту і ін.).

Арт-терапія є відповідним способом допомогти людині, яка пережила травму. Переваги використання арт-терапії для роботи з такими клієнтами є її ресурсність, використання мови символів, задіяння тіла людини в творчій роботі, можливість створення атмосфери емоційної близькості та розуміння і прийняття в арт-терапевтичному просторі через створені образи.

Арт-терапія пропонує можливості відновити особистісні ресурси та створити нові, одночасно звертаючись до фізичних, образних та емоційних компонентів сприйняття психологічної травми та ПТСР звільнити та усвідомити сильні почуття, пов'язані з травмуючими подіями, переосмислити ці події та побудувати нові, продуктивні життєві стратегії, що сприятимуть посттравматичному розвитку особистості.

Список використаних джерел

1. Простір Арт-терапії для зцілення дітей в умовах війни. URL: <http://surl.li/gcyhz> (дата звернення: 03.04.2023).
2. Можливості Арт-терапії у подоланні психологічної травми. URL: <http://surl.li/gcyja> (дата звернення: 3.04.2023).

Валерія Мирончук

ПОНЯТТЯ ПРО МІНЕРАЛЬНІ ДОБРИВА, ПРОБЛЕМАТИКА ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА

В зв'язку зі збільшенням населення потрібно збільшувати і кількість продовольчих запасів. І для максимально швидкого та якісного його збільшення і необхідні мінеральні добрива, так як вони прискорюють розвиток тих чи інших сільськогосподарських продуктів.

Мета дослідження: проаналізувати та схарактеризувати інформацію про мінеральні добрива та навести проблематику та можливі плюси використання їх у сільському господарстві.

Неорганічні сполуки, які сприяють нормальному росту і розвитку рослин, називаються мінеральними добривами. Їхнє значення в сільському господарстві неможливо недооцінити, оскільки вони значно підвищують ефективність. Застосування мінеральних добрив підвищує продуктивність і знижує трудові витрати [1, с. 120].

Класифікація добрив залежить від їх джерела, способу використання і елементарних компонентів, що входять до їх складу.

Мікроорганізми різного походження, такі як мінеральні, органічні, органо-мінеральні та бактеріальні, відіграють вирішальну роль у збагаченні ґрунту необхідними для рослин елементами живлення. Ці особливі культури працюють на накопичення корисних речовин у ґрунті, що робить його родючим для росту рослин.

Залежно від використання добрива поділяються на три групи: основні або передпосівні, посівні та підживлювальні [1, с. 145].

Споживання мінеральних речовин рослинами різне, і мінеральні добрива класифікуються відповідно [1, с. 99]. Ці класифікації включають азотні (нітратні), фосфорні, калійні, комплексні мінеральні добрива та мікродобрива.

З давніх часів люди використовували природні засоби, такі як перегній, горіння рослин і продукти розпаду, щоб підвищити врожайність. Однак маса суші Землі залишається постійною, тоді як населення планети зростає. Отже, оптимальна продуктивність зараз залежить від використання мінеральних добрив. Для цього необхідно досягти технологічного прогресу, щоб підвищити якість і різноманітність мінеральних добрив, збільшити концентрацію життєво важливих елементів і зменшити споживання енергії та сировини [2, с. 5]. Крім того, під час виробництва слід віддати перевагу екологічним підходам.

Вносячи мінеральні добрива, аграрії суттєво підвищують урожайність на 50–60%. Серед величезного вибору простих і складних добрив, які постійно оновлюються, калійні добрива відіграють вирішальну роль. Попит на ці добрива щорічно зростає на 2% у всьому світі, з особливим акцентом на сульфатний варіант. [1, с. 201]. У 2019 році очікується збільшення попиту на сульфатні калійні добрива на 20%, згідно з прогнозами споживання. На жаль, в Україні склалася критична ситуація з використанням калійних добрив, останнім часом у ґрунті їх надходить менше. Менше 1% калію, винесеного з ґрунту в Україні, компенсується застосуванням цих добрив, що призводить до виснаження та деградації ґрунту.

Урожай сільськогосподарської продукції виносить із ґрунту більше поживних речовин, ніж поповнюється мінеральними добривами. Тому в Україні існує нагальна потреба у виробництві власних калійних і калійно-магнієвих добрив без хлоридів для задоволення потреб сільського

господарства, як це було у 1980-х роках [1, с. 12].

Країна Україна може похвалитися видатним і масивним родовищем калійних руд у Прикарпатській області, відомим своїми сульфатними калійно-магнієвими мінералами, яке є одним з найбільших у світі. Калійні заводи, які зупинилися, все ще мають значні резервуари сировини, розташовані глибоко в шахтах, глибина яких може досягати 500 метрів. Натомість Німеччина видобуває руду з глибини до 1800 метрів.

Калійні добрива мають міцну сировинну основу, на відміну від енерговитратного процесу виробництва азотних добрив і обмеженої доступності низькосортних матеріалів для фосфорних добрив [2, с. 6]. Основним завданням галузі є розробка бездоганного методу виробництва безхлоридних калійних добрив із полімінеральних калійних руд. Варто зазначити, що родовища, багаті легкорозчинними калієвими мінералами, майже виснажені, більшість відомих родовищ містять лангбейніт і важкорозчинні мінерали, такі як кізерит і полігаліт.

Сучасні способи переробки полімінеральних калійних руд є енергоємними та малоефективними. Вони не виробляють високоякісних калійних і калійно-магнієвих добрив, здатних конкурувати на світовому ринку, оскільки містять небажані хлориди. Для забезпечення продовольчої незалежності зростання хімічної промисловості є життєво важливою складовою програми розвитку держави. Багаті сировинні запаси України є невід'ємним фактором виробництва мінеральних добрив. Таке виробництво є вирішальним елементом у досягненні цілей програми [3, с. 85].

У міру того, як населення нашої планети різко зростає, разом із цим зростає і попит на продукти харчування. Таким чином, підвищення продуктивності має вирішальне значення, досягнуте насамперед за рахунок ефективного використання мінеральних добрив і засобів захисту рослин. Майже всі мінеральні добрива походять з мінералів, причому азот надходить із самого повітря. Для росту та живлення рослин необхідні близько 60 хімічних елементів [3, с. 86].

Неможливо переоцінити значення калію в регулюванні водно-сольового балансу, вуглеводного і жирового обміну, нормалізації артеріального тиску [3, с. 87]. Крім того, цей мінерал є важливим компонентом мінеральних добрив, які покращують урожайність та якість сільсько-господарських культур. Справді, калій є одним із трьох основних елементів живлення рослин, поряд з азотом і фосфором. Крім того, калій сприяє перетворенню азоту в білок у рослинах [3, с. 85].

Коли в ґрунт вноситься недостатня кількість калійних добрив, нітратні добрива не здатні перетворюватися на білок і натомість залишаються у вигляді шкідливих нітратів. Морозостійкість і посухостійкість рослин покращується калієм і магнієм, що є вирішальною перевагою для України з нинішнім потеплінням клімату. Крім того, посіви, збагачені цими елементами, менш сприйнятливі до хвороб, що зменшує потребу у використанні пестицидів.

Список використаних джерел

1. Лісовал А. П. Методи агрохімічних досліджень. К., 2001. 247 с.
2. Хабер М. В., Костів І. Ю. Калійні добрива. Стан і перспективи розвитку виробництва в Україні. *Хімічна промисловість України*. 2004. № 6. С. 5–8.
3. Шехунова С. Б., Данишурка Н. А. Калійна сіль і фосфорні руди: Сировинна база і стан використання калійних та фосфатних добрив (Світовий огляд): матеріали міжвідомчої наук.-техн. конф. Київ. 2004. С. 85–88.

Наталія Михайліченко

СПІЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ЧЛЕНІВ СІМ'Ї: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАКОНОДАВСТВА

Становлення інституту права власності України, а саме права спільної власності членів сім'ї здійснювалося з урахуванням засад формування правової держави на пострадянському просторі та під впливом соціально-політичної обстановки.

Починаючи з періоду після Жовтневої соціалістичної революції, розпочалась політика скасування права приватної власності та проведено примусову соціалістичну націоналізацію землі, надр, лісів та засобів виробництва. В Україні втілювались ті ж самі ідеї, однак з невеликим інтервалом часу. У цей період на території України діє Центральна Рада України, яка приймає чотири універсали, однак чіткої програми правових та економічних перетворень вона не мала, теж саме стосувалось і відносин щодо власності. При цьому право сумісної власності громадян також залишалось поза увагою.

В період Гетьманства (весна-зима 1918 року) та Директорії (зима 1918 року – весна 1919 року) також не було вжито заходів щодо становлення правових засад регулювання відносин, зокрема була відсутня нормотворчість та послідовність формування правової держави. Про зазначене свідчать грамоти Гетьмана П. Скоропатського та Отамана Ради Міністрів М. Устимовича, якими до всього українського народу, було проголошено поновлення права приватної власності [7, с. 218].

Першу Конституцію Української РСР було прийнято у 1919 році на III всеукраїнському з'їзді Рад, який відбувся у м. Харкові. У ст. 3 Конституції УРСР було зазначено, що УРСР втілює заходи у життя, які спрямовані на припинення існуючого устрою та направлені на скасування приватної власності. З цього часу Радянська влада остаточно ліквідує інститут приватного права та утверджує соціалістичну економіку, яка заснована державно-колективний власності [4, с. 90].